

STŘETNÉ SRAŽENÍ

V článku se chci vyjádřit k některým otázkám střetného sražení (boje) v soudobých podmínkách.

Střetné sražení (boj) je jedním z nejsložitějších druhů útočné činnosti, v jehož průběhu se obě strany snaží dosáhnout stanovených cílů útokem. Může k němu docházet v průběhu útočných i obranných operací (bojů) na jednom nebo několika směrech a v různé hloubce, současně nebo postupně, s přicházejícími zálohami v průběhu útoku nebo s uskupeními, která pronikla do hloubky naší obrany. Střetné sražení (boj) bude charakteristické v prvních operacích.

Cílem střetného sražení (boje) bude zpravidla rychlé zničení hlavního nepřátelského uskupení, získání iniciativy a vytvoření výhodných podmínek pro další rozvíjení operace.

Ve všech případech charakteristickými rysy střetných bojů jsou rozhodný charakter činnosti obou stran, nejasná situace, její rychlé změny, usilovný boj k získání iniciativy a její udržení, rychlý a soustavný manévr obou stran.

Aktivní činnost obou stran ve střetném sražení a boji vyplývá z toho, že obě strany vedou útočnou činnost k dosažení rozhodných cílů při ničení taktéž útočícího protivníka. Každá strana se snaží vnutit svoji vůli nepříteli, předejít ho v mohutných palebných úderech a rozhodných úderech vojsk ve výhodnějších podmínkách.

Bojovou činnost obvykle vedeme v manévrových podmínkách a rozvíjíme v rychlém tempu. V důsledku toho se průběh boje rychle řeší vítězstvím nebo porážkou jedné strany, přechodem z útoku do obrany, odchodem, pronásledováním apod.

Ve střetném sražení (boji) má rozhodující úlohu získání iniciativy. Úspěch bude mít především ta strana, která předejde druhou v palebných úderech, rychle rozvine svá vojska do bojových sestav a rozhodným útokem je zasadí do bojové činnosti. Lépe připravena, směleji bojující vojska budou úspěšněji ničit i silnějšího, ale slaběji připraveného nerozhodného protivníka.

Podmínky pro vznik a vedení střetného sražení (boje), jakož i způsob činnosti vojsk, závisí především na kvalitě výzbroje, bojové techniky, charakteru terénu, morálně politického faktoru a připravenosti velitelů, štábů a vojsk.

V první světové válce střetné boje vznikaly především po zahájení války, když vojska na obou stranách se přesunovala s cílem vtrhnout na území protivníka nebo k protiúderu proti pronikajícímu protivníkovi. Omezené možnosti prostředků pozemního i vzdušného průzkumu a spojení nedovolovaly získat nezbytné údaje o rozmístění uskupení vojsk protivníka a jeho činnosti. V důsledku toho střetnutí předvojů bylo často neočekávané. Převahu pak měla ta strana, která měla možnost ze začátku střetnutí pozorovat bojovou nebo pochodovou sestavu z pozemních pozorovacích stanovišť a účinně řídit dělostřeleckou palbu. Rychlé rozvíjení dělostřelectva a zahájení palby zabezpečovalo přechotě jednoduchý manévra a rozhodné údery na narušenou sestavu nepřítele. Proto hlavní úsilí předvojů bylo zaměřeno k ovládnutí dominujících výšin a prostorů výhodných pro palebná postavení dělostřelectva.

Omezené možnosti průzkumných prostředků a nedostačující údaje o nepříteli způsobovaly, že velitelé byli nerozhodní, nadměrně opatrní a pomalí v řízení vojsk. Pod neustálým strachem možného neočekávaného úderu do boků a týlů vojsk potom tito velitelé zasazovali značné síly na zabezpečení boků a týlu a tím značně oslabovali úderné uskupení.

Nedokonalé zabezpečení spojení se sousedy i s dělostřelectvem ztěžovalo udržení nepřetržitě součinnosti s nimi v kritickém období střetného boje. Nepřehlednost situace pak v řadě případů vedla k tomu, že se značně zveličovaly síly nepřítele a vojska bezdůvodně přecházela do obrany anebo dokonce odcházela. Na druhé straně velitelé síly nepřítele podceňovali, a to mělo negativní důsledky při přechodu do střetnutí.

Ve druhé světové válce podmínky pro vznik střetných bojů a sražení byly kvalitativně odlišné a jejich vedení složitější. Bylo to dáno podstatným zkvalitněním bojové techniky, palebných prostředků i změnou v organizační struktuře vojsk. Tankové svazky a svazy byly značně pohyblivé, dělostřelectvo z velké části motorizované a mělo značnou palebnou sílu. Dokonalejší spojovací prostředky zabezpečovaly nepřetržitě spojení a tím i velení. V důsledku těchto podmínek střetná sražení (boje) byla ostřejší, rozhodnější, dynamičtější a byla častějším jevem než v první světové válce.

Letecký průzkum zabezpečoval údaje o nepříteli ze značné hloubky a s předstihem. Bojové letectvo ničilo nepřítele na dalekých přístupech a údery na jeho i operační sestavu mu působilo značné ztráty, narušovalo jeho morální stav, znemožňovalo mu rychlý postup a nutilo ho k předčasnému rozvinutí. Ta strana, které se podařilo ovládnout a udržet převahu ve vzduchu na daném směru a prostoru, zpravidla zmařila útok protivníka, přinutila ho zastavit postup a přejít do obrany.

Střetné boje často vznikaly při přesunech obou stran, nebo když jedna strana rozvíjela útok a druhá strana přisunovala zálohy k přechodu do obrany s cílem zastavit postup nepřítele. V průběhu útoku bylo charakteristickým střetnutím se zasazovanými nepřátelskými zálohami do protiztečí a protiúderů, nebo když nepřítel svými zálohami se snažil zastavit pronásledující vojska.

Například v SANDOMĚRSKO-SLEZSKÉ operaci v lednu roku 1945, po průlomů hlavního pásma obrany nepřítele střeleckými divizemi, byl zasazen 10. gardový tankový sbor s úkolem z chodu ovládnout druhé pásmo obrany a rozvíjet útok do hloubky sestavy nepřítele. Předsunutý odřad sboru, 63. gardová tanková brigáda, se ráno 13. ledna zavázala do boje s přicházejícími vojsky 17. tankové divize, kterou nepřítel chtěl zasadit do protiúderu. Fašistickým vojskům se podařilo na základě převahy sil a prostředků předejít před-

sunutý odřad 10. g. as v rozvinování, ale rozhodný úder neprovedla včas. Toho využil velitel předsunutého odřadu, pod ochranou částí sil PO udeřil hlavními silami v součinnosti s přicházející 61. gardovou tankovou brigádou do boku hlavních sil nepřítele a zničil je.

Zkušenosti z Velké vlastenecké války prokázaly, že střetné sražení (boj) může vznikat nejenom jsou-li vojska obou stran na přesunu, ale i v takových podmínkách, kdy svazky a útvary jsou učeněny v sestavě pro útok. Např. v obranném sražení na KURSKÉM oblouku v červenci roku 1943 svazky 5. gardové tankové armády při protiúderu proti tankovému uskupení nepřítele, které rozvíjelo útok ve směru na PROCHOROVKU, přešly do střetných bojů z východních prostorů (stejně jako nepřítele) již v rozvinutých bojových sestavách.

V soudobých podmínkách, když se pronikavě zvýšila palebná a úderná síla, pohyblivost a manévrovost vojsk, jsou všechny předpoklady pro to, aby střetná sražení (boje) byla ještě častějším jevem v činnosti vojsk v operacích než kdykoliv v minulosti. V souvislosti s vysokou pohyblivostí a manévrovostí všech druhů vojsk střetné boje budou ještě více než v minulosti napjatými a dynamickými. Prostředky průzkumu mohou zjistit přicházející vojska nepřítele na značnou hloubku. Raketová vojska a letectvo mohou vést proti nepřítele neočekávané údery ve značné vzdálenosti v prostorech rozmístění, na přesunu a na čarách rozvinutí. Možnost použití silných vzdušných výsadek vytváří podmínky pro zpomalování přesunu nepřítele, jeho předčasného rozvinování, pro ovládnutí a udržení výhodného terénu. Jaderné zbraně rozhodným způsobem zvýšily efektivnost palby, a proto požadavek předejít nepřítele v zahájení palby se stal rozhodujícím předpokladem pro úspěch ve střetném sražení (boji). Plná motorizace soudobých armád vytváří předpoklady pro rychlé využití těchto palebných úderů. V důsledku toho boj k získání a udržení iniciativy bude ještě prudší a rozhodnější.

V soudobých operacích budou častější střetné boje než střetná sražení (tzn. více na taktickém než operačním stupni). Střetná sražení mohou být typická zejména při odrážení agrese nepřítele nebo při zasazování druhosledových operačních svazů. Současné operace probíhají v širokých pásmech a tudíž můžeme těžko předpokládat, že by např. armáda jako celek se zúčastnila střetného sražení. Na druhé straně široká pásma, útok po směrech, mezery do šířky i hloubky zase vytvářejí předpoklady pro časté a mnohotvárné střetné boje.

V soudobých operacích střetné boje mohou vznikat v různých fázích bojové činnosti, v obraně i útoku, především v těchto podmínkách:

a) **Při oboustranných přesunech vojsk.** Tento případ ovšem nebude již tak typickým, jako tomu bylo v minulých válkách.

K zahájení střetného boje v této variantě může dojít především po zahájení agrese nepřítele s překvapením, při zasazování druhých sledů, při likvidaci silných výsadek v hloubce vlastní sestavy. Vycházím z toho, že v těchto případech budou zpravidla vojska v pochodové sestavě s pochodovým zajištěním.

b) **Při odrážení protiúderu nepřítele.** Tento případ bude velmi častý, což bude dáno nelinearitou fronty, úspěchem útočících vojsk na směrech apod. Ne vždy bude účelné vést s přicházejícími zálohami nepřítele střetný boj, někdy (bude-li mít nepřítele značnou převahu v silách a prostředcích, zejména v jaderných) bude účelnější přejít do obrany.

V podmínkách rovnováhy sil, při předejití nepřítele v palbě i rozvinování, při dostatečném množství jaderných zbraní, výhodném operačním uskupení a

terénu může být ničení přicházejících záloh nepřítele ve střetném sražení (boji) efektivní a účinné. Může probíhat bez podstatného snížení tempa operace.

c) **Při protiúderu v obraně.** V tomto případě může být typický jak střetný boj s vojsky nepřítele, která prolomila naši obranu a rozvíjí útok do její hloubky, tak i s přicházejícími zálohami nepřítele při jejich zasazení do průlomu k rozvíjení úspěchu.

V obou případech specifickým rysem bude to, že vojska budou v bojových sestavách a organizace a vedení střetnutí bude odlišné od střetnutí zahájeného z pochodové sestavy.

Z toho vidíme, že střetný boj může prakticky vznikat ve všech druzích bojové činnosti vojsk: v průběhu útoku na nepřítele i v obraně i při jeho pronásledování, při protiúderu a protiztečích v obraně, při odchodu v boji se vzdušnými výsady nepřítele apod.

Nejčastěji bude střetný boj vznikat v krizovém období boje, kdy jedna strana má v rukách iniciativu a energicky útočí, zatím co druhá strana se brání a snaží se přechodem do útoku získat iniciativu a rozhodným způsobem změnit situaci na frontě v daném prostoru a směru. Střetný boj bude nejčastěji vznikat tam, kde jedna ze stran bude mít úspěch, zatím co druhá strana se bude snažit zasazením čerstvých sil zvrátit dosavadní nepříznivý průběh boje.

Mnohostrannost podmínek, ve kterých může vzniknout střetný boj, dovoluje nám učinit závěr o zákonitosti častých střetných bojů, o vzrůstajícím významu této formy útočného boje, nezbytnosti neustálého předvídání střetných bojů s nepřítelem a přijímání energických opatření k dosažení úspěchu v boji. Proto je třeba, aby všichni velitelé a štáby uměli rychle a všestranně hodnotit situaci, přijímat smělá a zdůvodněná rozhodnutí, krátce a jasně formulovat bojové úkoly podřízeným a prosazovat jejich plnění a efektivně využívat maxima možností zbraní a bojové techniky.

Nezávisle na tom, v jaké fázi operace střetné sražení (boj) probíhá (v útoku nebo obraně), jeho cíl bude zpravidla spočívat ve zničení daného uskupení nepřítele na celou hloubku jeho sestavy a v ovládnutí daného prostoru. Jenom při nepříznivých podmínkách jedna z bojujících stran může při střetném boji mít omezený cíl — odrazit předsunutá vojska nepřítele a hlavními silami zaujmout obranu na výhodných čarách.

Ve všech případech společným charakteristickým rysem bude ostrý boj k získání a udržení iniciativy, což bude mít rozhodující vliv na úspěšný průběh boje. Iniciativa dovoluje totiž diktovat svoji vůli nepříteli a vytvářet mu nevýhodné podmínky k rozvíjení a vedení bojové činnosti. Iniciativu zpravidla získáme:

a) **Předejitím nepřítele v zahájení palby a mohutnými palebnými údery** na nepřátelská vojska ještě na dalekých přístupech. Údery letectva, raketových prostředků a dělostřelectva na nejvíce pohyblivé, dalekonosné a účinné prostředky nepřítele dezorganizujeme jeho proudy na přesunu, oslabujeme jeho palbu, působíme značné ztráty, maříme manévry a ztěžujeme přechod nepřítele do útoku.

Vlastním vojskům současně vytváříme podmínky pro manévry, rozvinutí v příhodných podmínkách, přechod do útoku a zničení nepřítele.

b) **Předejitím nepřítele v ovládnutí důležitých prostorů, objektů a čar**, což vytváří výhodné podmínky pro rozvíjení vojsk a rozhodné údery ve výhodných směrech.

Toho můžeme dosáhnout především použitím vzdušných výsadek a aktivní činností předsunutých odřadů a předvojů.

Ve všech případech ovládnutý terén musí vytvářet podmínky pro rychlé a skryté vyvedení hlavního uskupení na směr hlavního úderu, jeho rychlé rozvinutí, rozhodný útok do boku a týlu nepřítele a jeho úplné zničení.

c) **Předejítím nepřítele v rozvinování hlavních sil.** Toho můžeme dosáhnout především rychlým postupem proudů a přechodem z pochodové do předbojové a bojové sestavy. Proto je nutné již při přesunu organizovat pochodovou sestavu, nebo při vedení bojové činnosti bojovou sestavu tak, aby odpovídala předpokládanému zámyslu pro střetnutí a manévry k rozvinování hlavních sil nebyl složitý a zdlouhavý a vojska mohla přejít k úderu s využitím momentu překvapení.

Zkušenosti z Velké vlastenecké války, poznatky ze spojeneckých cvičení i soudobá teorie operačního umění a taktiky nám ukazují několik možných manévru i forem přípravy a vedení střetných sražení a bojů, jejichž volba je závislá na konkrétní situaci v daném prostoru.

Mohou to být tyto formy manévru:

a) **Úder hlavními silami do boků a týlu nepřátelského uskupení s krycí činností částí sil z čela a z boku.**

Tento způsob může být typický zejména v operacích vedených bez použití jaderných zbraní, nebo když jich není dostatek. Skýtá možnost pro úder do boku a týlu vytvořit silné úderné uskupení směrem na nejslabší místo v sestavě nepřítele, efektivně využít menší množství sil a prostředků a jejich přechodem do dočasné obrany poutat z čela a druhého boku hlavní síly nepřítele.

Nevýhodou může být dočasná ztráta tempa operace a značná potřeba času k uskutečnění hlubokého manévru. Tento manévr vyžaduje též výhodný terén.

b) **Vstřícné údery částí sil na čelní uskupení nepřítel s údery hlavních sil do jednoho nebo obou jeho boků.**

Tento způsob bude zpravidla výhodný proti slabšímu nepříteli, nebo máme-li převahu v jaderných prostředcích. Střetné sražení (boj) může úspěšně probíhat ve vysokém tempu, čímž můžeme zachovávat i tempo operace.

Proti silnějšímu nepříteli však tento manévr, vzhledem k rozptýlení sil a prostředků na několik směrů, není vhodný.

c) **Roztínající čelní údery na jednom nebo několika směrech s cílem rozčlenit hlavní síly nepřítele a zničit je po částech.**

Tento způsob může být efektivní při hromadném použití jaderných zbraní na hlavní síly nepřítele, způsobení mu značných ztrát a vytvoření podmínek pro jeho zničení čelními údery. V některých případech bude tento manévr nutný i tehdy, když bude nevýhodný terén k úderu do boku nepřátelského uskupení.

Kladem tohoto způsobu je to, že nevyžaduje složitý manévr a v příznivých podmínkách můžeme zničit nepřítele v krátké době bez snížení plánovaného tempa útoku.

Je pochopitelné, že operační umění i taktika ve střetném sražení (boji) dává široký prostor (podle konkrétní situace) pro různou kombinaci těchto základních forem manévru a připouští i další. Ve všech případech zůstává rozhodujícím požadavkem dosažení úspěchu — předejít nepřítele v jaderných, letec-

kých a dělostřeleckých úderech na jeho hlavní síly, v rozvinování úderného uskupení vojsk a v rychlém a rozhodném úderu na jeho nejslabší místa s cílem úplně ho zničit.

V tomto směru bychom měli mít na paměti tezi A. V. SUVOROVA, ve které vyjadřuje myšlenku, že: „VYTLAČENÍ NEPŘÍTELE rovná se neúspěchu, za úspěch lze považovat jeho obklíčení a zničení“.

Uskupení vojsk pro střetné sražení (boj) musí zabezpečovat rychlé využití jaderných úderů k rozhodným úderům do boku a týlu hlavních sil nepřítele, manévr vojsk z hloubky a podél fronty na rozhodující směr, pohotovost k odrážení nepřátelských úderů, zvláště jeho obrněných a tankových vojsk. Úkoly, sestava i formy vedení bojové činnosti vojsk pro střetnutí určujeme podle předpokládaného zámyslu nepřítele, situace a možnosti vlastních vojsk a terénu.

Předsunutý odřad (v divizi zpravidla zesílený pluk) zabezpečuje především rychlý postup hlavních sil divize. Při střetnutí se s nepřítelem rozhodným úderem ničí jeho předsunutá vojska, zaujímá a drží do příchodu hlavních sil stanovnou výhodnou čáru a objekty, které mají důležitý význam pro úspěšnou činnost hlavních sil divize. Jednotky, které plní úkoly v úloze předvoje a bezprostředně chrání hlavní síly před neočekávaným napadením nepřítele, budou při střetnutí zpravidla dostávat za úkol ovládnout a udržet výhodný terén do příchodu hlavních sil. Rozhodná činnost předsunutých odřadů a předvojů má i bezprostřední význam pro získávání přesných údajů o uskupení nepřítele, jeho záměrech a bojových možnostech a současně narušují jeho plánovitě rozvinování k útoku.

Velmi efektivním může být použití taktických vzdušných výsadek k ovládnutí a udržení výhodných objektů do příchodu předsunutých odřadů. Vzhledem k tomu, že budou bojovat zpravidla se silným nepřítelem přicházejícím z hloubky, budou jejich úkoly omezeny zejména co do času samostatného vedení bojové činnosti. Proto je budeme vysazovat na menší vzdálenost (10 až 15 km) od PO a vybavovat zejména protitankovými prostředky a ženičným zatarasovacím materiálem.

Hlavní síly armády (divize) musí být neustále připraveny k rychlému manévru, rozvinování do bojové sestavy a ke zničujícímu úderu na hlavní síly nepřítele. Velitel se štábem musí neustále brát v úvahu možnost jaderných úderů nepřítele a předpokládat, že může překonávat rozbořené prostory a obnovovat dočasně sníženou bojeschopnost vojsk po úderech nepřítele.

Hlavní síly prvního sledu využívají jaderných úderů, úderů letectva a předsunutého dělostřelectva a bojové činnosti předsunutých odřadů i mezer v sestavě nepřítele, z chodu útočí na nejslabší místa nepřátelského uskupení, rozděluje a rychle rozvíjejí útok do hloubky, aby v nekratší době ho zničily po částech. Je nutné vyloučit vedení zdlouhavých bojů s jednotlivými nepřátelskými uskupeními. Tyto boje mohou hlavní síly na základě situace zahájit v předbojových sestavách.

Tankové svazky (útvary) je účelné použít na těch směrech, které umožňují proniknout nejhluběji do sestavy nepřítele, zničit přicházející zálohy, prostředky jaderného napadení, mařit manévr vojsk, narušovat velení a zásobování a rychle ovládnout důležité prostory v hloubce.

Ostrý a složitý boj ve střetném sražení, při omezené době na organizaci bojové činnosti, vytvářejí značné těžkosti při velení vojskům. Od velitelů a štábů proto vyžadujeme vysokou předvídatost, operativnost, mobilitu, přes-

nost i novátorství při přijímání rozhodnutí a od vykonavatelů při jeho realizaci. Velitelé a štáby musí velmi dobře promyslet obsah i formy organizace součinnosti a jejího nepřetržitého zabezpečení v průběhu střetnutí. Všechny možné průzkumné zdroje musíme co nejefektivněji využít k získání informací o situaci nepřítele, vlastní i charakteru terénu. Proto aktivní a hluboký průzkum nepřítele i terénu při střetném sražení je jedním z hlavních předpokladů úspěchu v boji.

Údaje z průzkumu o místě a směru postupu nepřítele, složení jeho proudů, vytvářejí podmínky pro včasné zjištění možného střetnutí, stanovení pravděpodobných čar střetnutí, dobu, možný způsob zahájení střetného boje. Včasné, úplné a pravdivé údaje dávají velitelům možnost včas vytvořit odpovídající uskupení sil a prostředků i učinit potřebná opatření k předejití nepřítele v rozvinování, zahájení palby a k rozhodujícímu úderu.

To ovšem neznamená, že velitelé budou čekat s přijetím rozhodnutí na úplné vyjasnění situace. Zkušenosti z války ukazují, že v případech, kdy se velitelé rozhodovali pomalu, s přijetím rozhodnutí otáleli, pozdě stanovili úkoly vojskům, čekali na úplné vyjasnění situace a vyčerpávající údaje a nepřítelem a teprve pak soustřeďovali síly a prostředky k úderu, nepřítelem je předešel v rozvinování, v úderech a získal iniciativu.

Rychlost přijetí rozhodnutí a doručení úkolu podřízeným ve střetném boji dosahujeme správným předvídaním kde a kdy, s jakými silami nepřítele a v jakých podmínkách střetný boj může vzniknout. Dále včasným přijetím zámyslu činnosti a na jeho základě vytvořením odpovídajícího uskupení sil a prostředků a stanovením možných způsobů činnosti vojsk. Tento zámysl dále upřesňujeme na základě nově získávaných údajů o nepřítelem i terénu. Velitelé a štáby musí již od zahájení střetného boje, při přesunu, stanovit směr hlavního úderu, sestavu, čáry a způsob rozvinování ke střetnutí, úkoly podřízeným i řešit hlavní součinnostní otázky.

Ve svém rozhodnutí pro střetné sražení velitel armády zpravidla stanoví:

- uskupení nepřítele, které máme zničit i způsob jeho zničení (použití jaderných zbraní, využití vyčleněného úsilí stíhacího — bombardovacího letectva, směr hlavního úderu, vydělené síly a prostředky a způsob manévru);

- bližší úkol a směr dalšího útoku (obsahem bližšího úkolu může být zničit hlavní síly protistojícího nepřítele a ovládnout prostor, který zabezpečuje výhodné podmínky pro rozvíjení útoku do hloubky);

- operační (bojovou) sestavu;

- úkoly podřízeným vojskům: armádní raketové brigády a dělostřelectvu, svazkům prvního a druhého sledu (vševojskové záloze), vzdušným výsádkám, vojsku PVO, zálohám druhů vojsk a speciálních vojsk;

- úkoly k zabezpečení operace, velení a součinnosti.

Organizace součinnosti může být zaměřena na sladění činnosti v těchto obdobích střetného sražení:

- při ničení nepřítele v hloubce (mezi raketovými prostředky, vyčleněným letectvem, dělostřelectvem, PO a vzdušnými výsádky);

- při navázání dotyku PO s nepřítelem;

- pro zabezpečení rozvinutí a přechodu do útoku hlavními silami;

- při ničení nepřítele (čelním úderem, údery do boků).

Úkoly podřízeným ukládáme zpravidla po pojítkách krátkými nařízeními, osobně, při výjezdu velitele a dalších hlavních funkcionářů armádního velení, přes směrové důstojníky a stvrzujeme písemnými rozkazy nebo nařízeními.

Místa velení při předvídání střetného sražení (boje) přibližujeme k vojskům. Při organizaci střetnutí může velitel velet z VS nebo PVS a v průběhu střetnutí bude zpravidla velet z PVS.

Závěrem chci zdůraznit, že průvodním jevem střetného sražení (boje) je především aktivní a urputný boj za získání a udržení iniciativy. Dalším charakteristickým rysem bude rozhodný manévr silami a prostředky k vytvoření převahy nad nepřítelem na rozhodujícím směru, překvapivé a mohutné údery do boku a týlu nepřítele, ochrana boků a týlu proti možným úderům nepřítele.

Vysoká dynamičnost, nepřehlednost situace, nutnost operativního řízení vojsk při střetném sražení (boji) bude vyžadovat od velitelů a štábů všech stupňů i vojsk všestranné připravenosti. Jejich vysoké morální vlastnosti mohou mít rozhodující vliv na dosažení úspěchu i tehdy, když převaha v silách i prostředcích v daném prostoru (na daném směru) je dočasně na straně nepřítele. Rozhodná a smělá činnost v těchto podmínkách může vnutit nepříteli vlastní vůli a přinutit ho upustit od útočné činnosti.